

7 دی 1399 تشکیل نهضت سوادآموزی به فرمان حضرت امام(ره) مبارک باد.

اهمیت سواد و سوادآموزی اهمیت مبارزه با بی سوادی بر کسی پوشیده نیست و کم و بیش تمام کشورهای جهان، و به خصوص جوامع در حال توسعه، از دیرباز به اهمیت این امر پی برده اند. جمهوری اسلامی ایران نیز با توجه به اهمیتی که برای امور آموزشی و فرهنگی قائل است، برنامه های گسترده ای برای مبارزه با بی سوادی به انجام رسانده است. تشکیل نهضت سوادآموزی و فعالیت ها و موفقیت های آن در صحنه های بین المللی، شاهد گویایی بر این ادعاست. تلاش گسترده و همگانی مردم و مسئولان دلسوز، به ویژه دست اندرکاران این نهاد بزرگ، پدید آمدن ایران باسواد و با فرهنگ را فراهم می سازد.

تعلیم و تربیت، اساس نظام فکری اسلام است. هدف تعلیم و تربیت اسلامی، تربیت انسان مهذب است و همه برنامه ریزی و فعالیت های برنامه ریزان و معلمان باید برای تحقق این هدف سازماندهی شود تا از این طریق بتوانیم صلح و صفا و سعادت را برای همیشه به جامعه اسلامی مان برگردانیم. دانش آموزی از نگاه اسلام، ابزار دانایی است. از همین رو اولین کلمه و نخستین فرمان آخرین کتاب آسمانی، امر به خواندن است.

امام خمینی(س) آن پیشوای علم و حکمت نیز با اقتدا به سیره نبوی و سنت علوی و با توجه به قدرت استرگ سلاح دانش در جامعه اسلامی، در هفتم دی 1358 با فرمان تأسیس نهضت سوادآموزی، امت مسلمان ایران را متوجه این عزم ملی و فرهنگی کرد و فرمود: «تعلیم و تعلم، عبادتی است که خداوند تبارک و تعالی ما را بر آن دعوت فرموده است» (صحیفه امام، ج 11: ص 447)

حضرت امام خمینی (س) در سخنان خود به مناسبت تأسیس نهضت سوادآموزی فرمود: «از جمله حوایج اولیه برای هر ملت که در ردیف بهداشت و مسکن بلکه مهمتر از آنهاست آموزش برای همگان است. مع الأسف کشور ما وارث ملتی است که از این نعمت بزرگ در رژیم سابق محروم؛ و اکثر افراد کشور ما از نوشتن و خواندن برخوردار نیستند، چه رسد به آموزش عالی.» (صحیفه امام، ج 11: ص 446)

در متن پیام حضرت امام خمینی(س)، دو هدف ارزشمند قرار دارد که می تواند علت تأکید ایشان بر سوادآموزی باشد: 1. اهداف کوتاه مدت که شامل آموزش همگانی خواندن و نوشتن به عنوان فریضه ای الهی و رفع محرومیت زدایی از قشر بی سواد جامعه است. 2. اهداف بلندمدت که ارتقای آگاهی و دانش بزرگ سالان نوسواد در زمینه های گوناگون و تبدیل فرهنگ وابسته کشور، به فرهنگی مستقل است و به استقلال فرهنگی و علمی کشور می انجامد.

حضرت امام(س) علم آموزی را عبادت و از حوائج ضروری و اولیه زندگی افراد می شمارند. آن بزرگوار همچین، مردم را به قیام عمومی برای ریشه کن کردن مشکل بی سوادی، که آن را در کشوری همچون ایران مایه شرم می داند، فرا می خواند. ایشان در پیامی که در هفتم دی ماه سال 1358 صادر کردند، فرمودند: «مایه بسی خجالت است که در کشوری که مهد علم و ادب بوده و در سایه اسلام زندگی می&rdm; کند که طلب علم را فریضه دانسته است، از نوشتن و خواندن محروم باشد. ما باید در برنامه دراز مدت، فرهنگ وابسته کشورمان را به فرهنگ مستقل و خودکفا تبدیل کنیم.» (صحیفه امام، ج 11: ص 446)

جامعه ای سعادت مند است که به سلاح علم و ایمان مجهز باشد. دین بدون علم، ملعبه دست منافقان زیرک و علم بدون دین، همواره در انحراف بوده است. بنابراین وظیفه مربیان، آن است که این دو بال را به طور موزون و هماهنگ در سوادآموزان تقویت کنند، تا از این طریق بتوانیم جامعه متعادل و سعادت مندی داشته باشیم.

سواد آموزی به توفیق فرمان امام خمینی (س) از یک حرکت محدود فرهنگی، به نهضتی فراگیر تبدیل شد و از آن پس در شمار مقدس ترین آرمانهای انقلاب اسلامی در آمد. به حتم، چنین آرمان مقدسی، شایستگی آن را دارد که در کنار مهم ترین اهداف و برنامه های معجزه قرن، یعنی انقلاب شکوهمند اسلامی بنشیند و سطرایی در کارنامه نهضت اسلامی در جهان معاصر باشد. نیاز به توصیه و توجیه نیست؛ زیرا همگان می دانند که آموختن تنها دستاویز انسان در سرایش نشناختن و ندانستن است. اما همتی بلند می خواهد و توفیقی مداوم. در دین و آیینی که تعلیم و تعلم، عبادت است، جستجوی دانش، فریضه و عالم ارجمندترین کس در میان مردم است، محرومیت از خواندن و نوشتن، بخشودنی نیست.

تشکیل نهضت مقدس سوادآموزی، اقتضای روح و مرام انقلاب اسلامی بود و اگر چنین نبود، جای هزار شگفتی و تاسف بود. به یمن فرمان امام خمینی (س) پایه و اساس نهضتی گذارده شد که در هر گام، طاغوتی را شکست و در هر مرحله توفیقی به چنگ آورد.

این هدف ها در پیام تاریخی امام امت که روز هفتم دی ماه سال ۱۳۵۸ به این مناسبت صادر فرمودند، بیان شده است: «ملت شریف ایران، شما می&rdm; دانید که در رژیم گذشته آنچه بر ملت مبارز ایران سایه افکنده بود، علاوه بر دیکتاتوری و ظلم، تبلیغات بی&rdm; محتوا و هیچ را همه چیز جلوه دادن بود. ملتی که در همه ابعاد از حوایج اولیه محروم بود وانمود می&rdm; شد که در اوج ترقی است. از جمله حوایج اولیه برای هر ملت که در ردیف بهداشت و مسکن بلکه مهمتر از آنهاست آموزش برای همگان است. مع الأسف کشور ما وارث ملتی است که از این نعمت بزرگ در رژیم سابق محروم؛ و اکثر افراد کشور ما از نوشتن و خواندن برخوردار نیستند، چه رسد به آموزش عالی. مایه بسی خجالت است که در کشوری که مهد علم و ادب بوده و در سایه اسلام زندگی می&rdm; کند که طلب علم را فریضه دانسته است، از نوشتن و خواندن محروم باشد. ما باید در برنامه دراز مدت، فرهنگ وابسته کشورمان را به فرهنگ مستقل و خودکفا تبدیل کنیم. و اکنون بدون از دست دادن وقت و بدون تشریفات خسته&rdm; کننده، برای مبارزه با بی سوادی به طور ضربتی و بسیج عمومی قیام کنیم تا ان شاء الله در آینده نزدیک هر کس نوشتن و خواندن ابتدایی را آموخته باشد. برای این امر، لازم است تمام بیسوادان برای یادگیری و تمام خواهران و برادران با سواد برای یاد دادن بپاییزند، و وزارت آموزش و پرورش با تمام امکانات بپاییزد و از قرطاس&rdm; بازی تشریفات اداری بپرهیزد. برادران و خواهران ایمانی، برای رفع این نقیصه دردآور بسیج شوید و ریشه این نقص را از رن برکنید. تعلیم و تعلم، عبادتی است که خداوند تبارک و تعالی ما را بر آن دعوت فرموده است. ائمه جماعات شهرستانها و روستاها مردم را دعوت نمایند و در مساجد و تکایا، با سوادان نوشتن و خواندن را به خواهران و برادران خود یاد بدهند و منتظر اقدامات دولت نباشند، و در منازل شخصی، اعضای بی سواد را تعلیم کنند و بیسوادان از این امر سرپیچی نکنند. من از ملت عزیز امید دارم که با همت والای خود، بدون فوت وقت، ایران را به صورت مدرسه&rdm; ای درآورند، و در هر شب و روز و در اوقات بیکاری یکی- دو ساعت را صرف این عمل شریف نمایند.» (صحیفه امام، ج 11: ص 446 و 447)

اهمیت مبارزه با بی سوادی بر کسی پوشیده نیست و کم و بیش تمام کشورهای جهان، و به خصوص جوامع در حال توسعه، از دیرباز به اهمیت این امر پی برده اند. جمهوری اسلامی ایران نیز با توجه به اهمیتی که برای امور آموزشی و فرهنگی قائل است، برنامه های گسترده ای برای مبارزه با بی سوادی به انجام رسانده است. تشکیل نهضت سوادآموزی و فعالیت ها و موفقیت های آن در صحنه های بین المللی، شاهد گویایی بر این ادعاست. تلاش گسترده و همگانی مردم و مسئولان دلسوز، به ویژه دست اندرکاران این نهاد بزرگ، پدید آمدن ایران باسواد و با فرهنگ را فراهم می سازد.

منبع: پرتال امام خمینی